

MONUMENT REGIMENT VERBINDINGSTROEPEN OFFICIEEL ONTHULD OUDE LEEUW STRAALT MET NIEUWE GLANS

Lkol b.d. Paul Kolken en kol b.d. Frank Peersman

Mochten er nog mensen zijn die twijfels hadden over het nut en de waarde van een monument waar onze gevallen regimentgenoten herdacht en geëerd worden, dan zijn die twijfels uiterlijk op 4 november voorgoed verdwenen. Eén blik op de familieleden en vrienden van hen wier overlijden tijdens militaire operaties op de zes driehoekige zuilen en op de sokkel van maaskeien zijn aangebracht, voldeed. Er werden meegebrachte bloemstukken gelegd, er werden uitvoerig foto's genomen en ongetwijfeld gingen de gedachten van de aanwezigen terug naar de meest jonge mannen die nooit oud werden, die het leven lieten terwijl ze ons vaderland dienden, zowel in Rotterdam 1940 als tijdens verschillende buitenlandse missies. →

4 november stond onder een goed gesternte. Het leek alsof de natuur meespeelde door het nieuw gebouwde en uit Amersfoort verhuisde monument nog even in de mist aan het oog te onttrekken. De opgehangen camouflagenetten leken overbodig, doch rond het middaguur trok de mist op, en bij de eerste klanken van het Vrijwillig Muziek- en Tamboerkorps Verbindingsdienst brak ook de zon door, waarmee de genodigden letterlijk en figuurlijk in de spotlights stonden.

Voor een groot publiek aangetreden regimentsgenoten ging regimentcommandant kolonel Erik Buskens kort in op de historie van onze leeuw, die weliswaar bijna 250 jaar oud is (1778), maar nu weer schittert op zijn (of haar?) sokkel. Initieel pronkte onze leeuw als onderdeel van de Hofpoort in Rotterdam, daarna verdween hij/zij jarenlang in opslag om vervolgens de Koningsbrug te 'bewaken'. Sinds 1960 is de leeuw in langdurige bruikleen gegeven aan het Regiment Verbindingsstroepen, en reist sindsdien, zij het soms met vertraging, mee met het regimentcommando van Ede via Amersfoort naar Stroe. Belangrijker nog dan de historie van de leeuw, zo memoreerde Buskens in zijn speech, is het completeren van de lijst van gevallen regimentsgenoten. Kolonel b.d. Frank Peersman lichtte kort na de onthulling zijn onderzoek en de resultaten daarvan kort toe. Zijn uitleg hebben we integraal deel gemaakt van dit artikel.

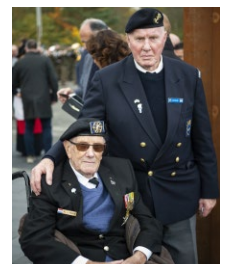
De onthulling zelf bestond uit het doorknippen van twee linten. Aan de rechterzijde werd de regimentcommandant hierbij geassisteerd door de heer Ian Wardenburg, broer van Peter Wardenburg die in 1994 als soldaat bij het 1(NL)UN Signal Battalion op 18 jarige leeftijd overleed, en Peter's toenmalige

commandant, kolonel b.d. Tom Leefflang. Twintig meter verder, aan de linkerzijde van het gespannen camouflagenet, werd de regimentsoudste, brigadegeneraal Jean-Paul Duckers, geassisteerd door het jongste lid van ons Regiment, sld de Sous Botelho. Dat was het moment waarop onze onvolprezen marketentsters bij alle aanwezigen op het Veteranenplein een leeuwenbittertje afleverden, gevolgd door het gezamenlijk heffen van het glas 'op het Regiment!'

Het heeft veel voeten in aarde gehad, maar de zwaarste strijd voert naar de zoetste overwinningen. Het regiment mag zich gelukkig prijzen met zo'n vakkundig uitgevoerd monument, vol van symboliek en historie. Als we dit kunnen zien als de mid-life update, dan ligt onze leeuw over 250 jaar nog op zijn sokkel!

Kolonel b.d. Frank Peersman:

"Geachte aanwezigen, in het bijzonder nabestaanden en familie van regimentsleden die hier bij ons nieuwe monument staan. Zoals eerder aangegeven dateert de eerste versie van ons monument uit 1960. Bij de 50-jarige herdenking van de meidagen 1940 in 1990 kwam het plan om namen op het monument te vermelden. En op 8 mei 1991 werd tijdens een reünie een gedenkplaat onthuld met de namen van degenen, die destijds in Rotterdam waren gesneuveld. Al snel ontstond het plan om ook de namen van leden van het regiment, die elders waren gesneuveld, op het monument aan te brengen en zo werden in 1993 nog tien gedenkplaten bijgeplaatst en niet veel later nog een elfde voor het voormalig Joegoslavië. Het aantal namen was toen 119. Zo bleef het monument tot het eind 2010 moest verhuizen vanuit Ede naar Amersfoort.

REGIMENT

Daar werd het in dezelfde setting weer opgebouwd. Bij de herdenking van de gevallen in Amersfoort ontstond het idee om bij elke herdenking een van de gevallen extra aandacht te geven. Maar om dat te kunnen doen, moet je meer weten dan alleen een naam en rang. De toenmalige regimentscommandant vroeg mij eind 2017 of ik van de mensen die op het monument stonden vermeld, wilde uitzoeken wat hun achtergrond was, om ze zo letterlijk of figuurlijk een gezicht te geven.

In februari 2018 begon ik met mijn onderzoek naar de mensen op het monument. Er zijn inmiddels veel sites op internet waar gesneuvelden sinds 1940 staan vermeld, waaronder die van de Oorlogsgravenstichting. Al snel kwam ik namen tegen die niet op ons monument stonden, maar waarvan toch zeer aannemelijk was dat ze ook bij het Regiment Verbindingstroepen hoorden. Dat was de start voor een grotere zoekslag buiten de al bekende namen.

In de verschillende databases zoeken op het woord 'Verbindingsdienst' was helaas geen optie. Het Regiment Verbindingstroepen bestaat al sinds 18 februari 1874, maar het Wapen van de Verbindingsdienst is pas opgericht op 1 mei 1949. Tot die tijd waren verbindelaren wel lid van het Regiment Verbindingstroepen, maar ingedeeld bij de Genie. Het was dus zoeken op Genie. En dat leverde al snel vele honderden namen op, maar die waren natuurlijk niet allemaal verbindelaar. Een deel viel al snel af, omdat ze geen verbindelaar bleken te zijn, maar bijvoorbeeld pionier

of zoeklichtbediener. Uiteindelijk hield ik bijna 500 namen over, waarvan ik het militaire doopceel heb opgevraagd bij het personeelsarchief van Defensie in Kerkrade. Van een aantal was geen archief beschikbaar, van een deel wel, maar bij de meesten stond vermeld dat ze bij het KNIL waren ingedeeld en daar heeft defensie geen archief van. Het KNIL viel namelijk niet onder het Ministerie van Defensie, maar onder het Ministerie van Koloniën, later het Ministerie van Overzeese Gebiedsdelen en bij de opheffing onder het Ministerie van Uniezaken en Overzeese Rijksdelen. Daarvoor moest ik bij de Stichting Administratie Indonesische Pensioenen zijn, destijds ook gevestigd te Kerkrade.

Na bijna 1,5 jaar onderzoek had ik naast de 119 bekende namen ook ruim 80 nieuwe namen van mensen die aantoonbaar verbindelaar waren en ruim 30 waarbij dat aannemelijk was. Vervolgens heb ik klankbordgroep gevraagd om samen te kijken welke criteria we gaan hanteren om te bepalen of iemand wel of niet op het nieuwe monument zou worden opgenomen. Het resultaat was dat er 212 namen overbleven om op het nieuwe monument op te nemen, bijna 100 meer.

De volgende stap was om te bepalen welke indeling we zouden gebruiken op het monument. Op het oude monument was een onderscheid gemaakt tussen KL en KNIL.

Omdat het gaat om allemaal collega's van de Verbindingsdienst, wilden we dat onderscheid op het nieuwe monument niet maken.

Daarom is gekozen om de gevallen in te delen naar plaats van overlijden, verdeeld in tijdens en na de Tweede Wereldoorlog.

Zowel de namenlijst als de indeling is voorgelegd aan de regimentscommandant ter vaststelling. Alle resultaten zijn ook naar de Historische Collectie Verbindingsdienst gegaan, zodat ook vast ligt wat er is onderzocht, wat de criteria waren, maar ook alle informatie van degenen die uiteindelijk toch zijn afgevallen.

Zijn we nu compleet op ons monument? Het probleem is, dat je dat nooit zeker weet. Het is een beetje als een puzzel maken, waarvan je zelf eerst de stukjes moet zoeken terwijl je niet weet hoeveel stukjes er horen te zijn of hoe het geheel er uit komt te zien.

We blijven natuurlijk zoeken en mocht er uit het verleden nog iemand worden gevonden, die ook op het monument hoort, dan geven we hem natuurlijk de eer die hem toe komt.

Hier staat de leeuw met zes zuilen er omheen. Bij de Historische Collectie Verbindingsdienst te Amersfoort staat een zevende zuil met daarop een computer waar alle bekende informatie over de gevallen is op te vragen.

Mocht iemand van u willen weten wat ik heb kunnen verzamelen over de gevallen, neem dan contact met mij op of met de Historische Collectie Verbindingsdienst. Wellicht heeft u zelf nog aanvullende informatie, waarmee we het beeld compleet kunnen maken."